

Pyöräkatu

Julkaistu 1/2023

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

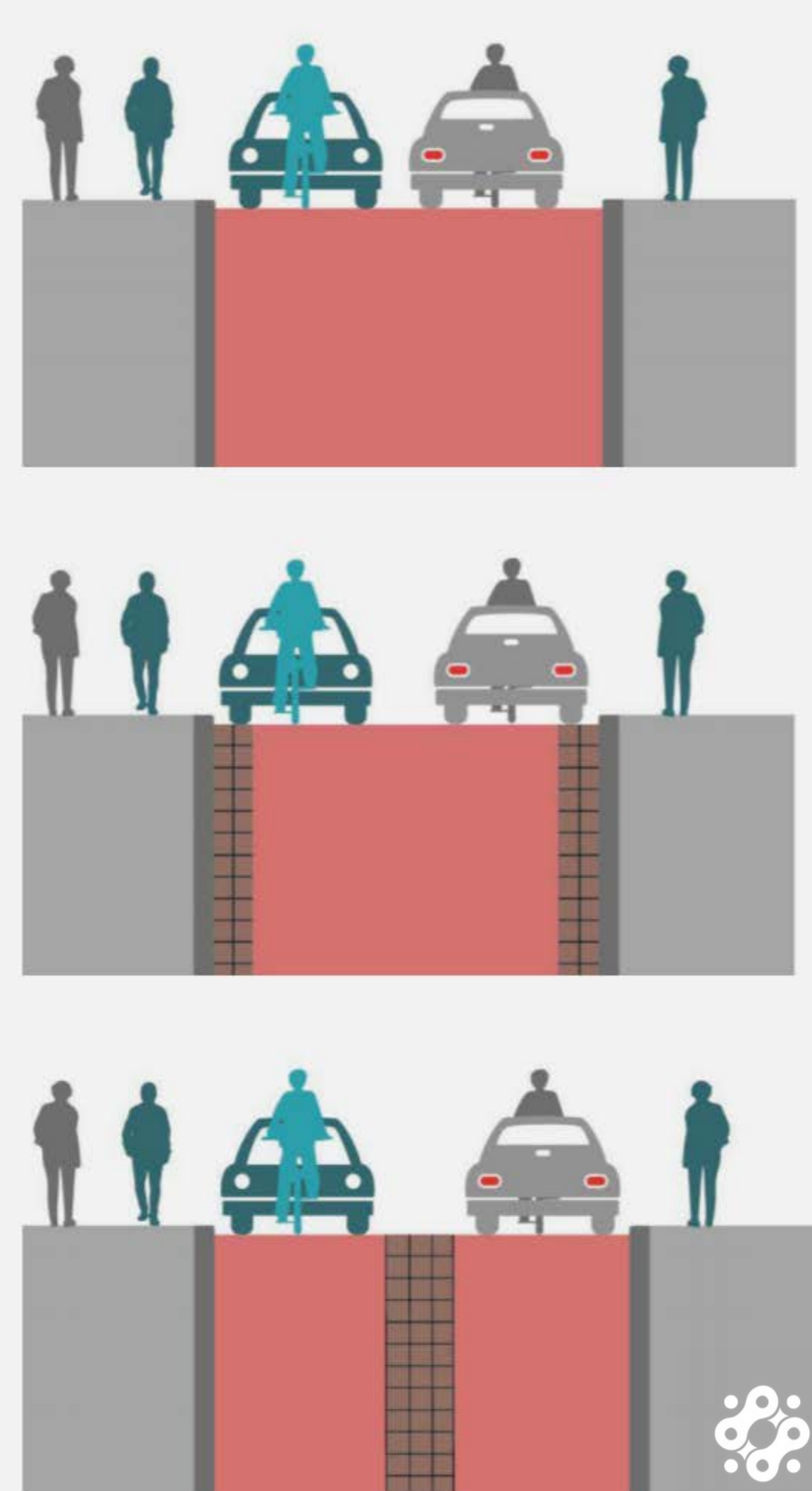
Pyöräkatu

Pyöräkatu on pyöräliikenteen pääreittinä toimiva katu, jolla autoliikenne on sallittu. Autoilua rajoitetaan pyöräkadulla muun muassa kadun ilmeellä ja poikkileikkauksella. Pyöräkatu soveltuu hyvin etenkin tiiviisti rakennetulle alueelle, jossa erillisille pyöräväylille on vähän tilaa.

Pyöräkadun periaatteet

- Toteutetaan tyypillisesti paikkaan, joka on osa pyöräliikenteen pääverkkoa ja jossa autoliikennettä on vähemmän.
- Suositusleveys 4,5–5,5 m.
- Pintamateriaalina värjätty asfaltti.
- Ajolinjoihin voidaan vaikuttaa kiviraidoilla.
- Etuajo-oikeutettu risteävien tonttikadun ja muiden rauhallisten katujen risteyksissä.
- Muilla risteysalueilla pyritään noudattamaan samaa toimintaperiaatetta (harkinnanvaraista).

Pyöräkadun toteutus

- Yleensä pyöräkadun yhteydessä on jalkakäytävä, joko reunakivellisenä tai reunakivettömänä ratkaisuna. Reunakivi tai kiveys voi olla yliajettava. Tällä helpotetaan kahden auton kohtaamista pyöräkadulla.
- Pyöräkadulla voi olla autojen pysäköintipaikkoja, jotka usein toteutetaan korotettuina ratkaisuina. Pyöräkadulla pysäköinti on sallittu vain merkityillä paikoilla.
- Ajosuunnat voidaan erotella erillisiksi ja keskiosassa voidaan käyttää esimerkiksi kaarevaa levennystä.

Esimerkkejä Suomesta

Joensuu

Kauppakatu, 2017

Joensuun Kauppakatu oli Suomen ensimmäinen pyöräkatu, ja se osoittautui heti erittäin toimivaksi. Avausvuonna isot lisäkyllit muistuttivat muuttuneista liikennejärjestelyistä.

Joensuu

Kauppakatu

Kauppakatu kulkee keskustan läpi ja sen varrella sijaitsee runsaasti palveluita. Pyöräkatu parantaa yleensä huomattavasti myös jalankulun olosuhteita ja asemaa.

Joensuu

Kauppakadun ja Pohjoiskadun risteys

Risteysalueilla kadun rakenteet ja ilme varmistavat autoliikenteen rauhalliset nopeudet. Väistämisvelvollisuus on sivukaduilta tulevalla liikenteellä.

Joensuu

Kauppakadun alku

Kaksisuuntainen pyörätie muuttuu pyöräkaduksi risteyksen jälkeen.

Joensuu

Kauppakatu talvella

Pyöräkatu varmistaa sujuvan ja turvallisen pyöräilyn ympärivuotisesti. Vaikka kaikki katumerkinnät eivät näkyisikään talvella, käyttäjät ovat tottuneet käyttämään katua sulan maan aikaan. Talvikunnossapidon kannalta pyöräkadun leveys on riittävä kaikkein järeimmällekkin kalustolle.

Turku

Kauppias Hammarin katu, 2021

- Katu- ja vesihuoltosaneerauksen kustannustoteuma kokonaisuudessaan 1,5 miljoonaa €.
- Turun kaupungin osuus 1,1 M €.
- Valtionavustus pyöräkatuhankkeeseen 490 800 €.

Turku

Kauppias Hammarin katu

Pyöräkatu alkaa ja päättyy
kaksisuuntaiseen pyörätiehen.

Turku

Kauppias Hammarin katu

Sivukatujen risteykset on toteutettu ylijatkettuina jalkakäytävänä.

Turku

Rehtorinpellonkatu ja Vatselankatu, 2022

Helsinki

Kulosaaren puistotie, 2021

- Kulosaaren puistotie on Suomen pisin pyöräkatu (1,3 km).
- Kuvassa näkyvä osuus pyöräkadusta toteutettiin ensin ilman keskellä olevaa kiviraitaa, mikä johti autoliikenteen ylinopeuksiin.
- Kiviraidan toteuttamisen jälkeen liikenne rauhoittui nopeasti.
- Kiviradoitus tärkeää huomioida erityisesti pitkillä pyöräkaduilla.

Helsinki

Kulosaaren puistotie

Pyöräkatu on turvallinen ratkaisu myös lapsille. Kulosaaren puistotien lähellä sijaitsee koulu ja junioripallokenttä.

Ennen pyöräkadun toteuttamista pyöräliikenne ja jalankulku olivat törmäyskurssilla päivittäin, kun kummallekaan ei ollut riittävästi tilaa.

Helsinki

Kulosaaren puistotie

Korotetut suojatiet ovat tärkeä osa pyöräkatua. Suojatien jälkeen vasemmalle kääntyvä pyöräliikenne jatkaa kaksisuuntaisella pyörätiellä.

Helsinki

Kulosaaren puistotie

Pyöräkatu päättyy ja pyöräliikenne jatkuu oikealle kaksisuuntaista pyörätietä pitkin ja vasemmalle ajoradalla.

Oulu

Pakkahuoneenkatu, 2020

Risteyksen jälkeen kaksisuuntainen pyörätie muuttuu pyöräkaduksi.

Pyöräkatu on toteutettu katuosuudelle, jossa osa kadusta on autoliikenteelle yksisuuntainen.

Hämeenlinna

Aroniitynkuja, 2021

Hämeenlinna

Rapamäen oikaisu, 2022

Porvoo

Jokikatu, 2018–2022

- Jokikadun pyöräkatu kytkeytyy Porvoon kaupungin strategisiin tavoitteisiin ja linjauksiin viisaan liikkumisen edistämiseksi:
 - Porvoon kaupunkistrategia – unelmien Porvoo 2030 (2018).
 - Porvoon pyöräliikenteen edistämishjelma (2020).
- Hankkeelle myönnettiin vuonna 2020 valtionavustusta 100 898 euroa.
- Jokikadun muutostyöt aloitettiin alkukesästä 2022, ja urakka valmistui syksyllä 2022.

Porvoo

Jokikatu ennen vuotta 2020

Porvoo

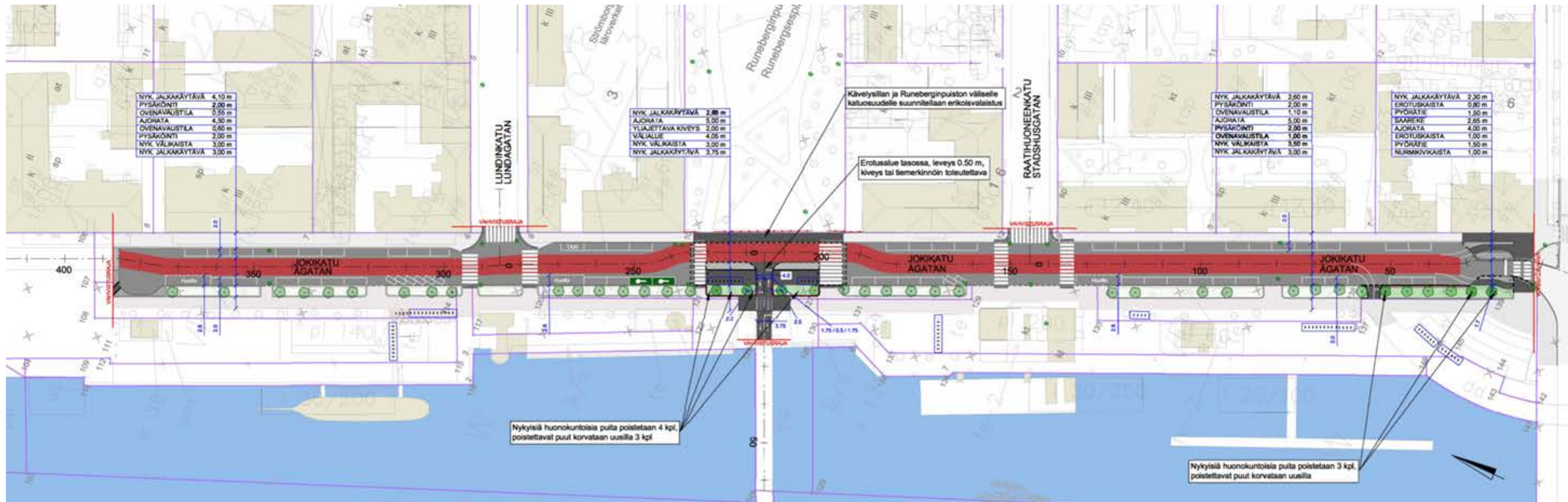
Jokikatu vuonna 2020

Porvoo toteutti vuonna 2020 kokeiluna Jokikadulle suosituspööräkaistat, jotka väistyivät 2022 pööräkadun rakentamisen myötä.

Jokikadun muuttaminen pyöräkaduksi

Katusuunnitelma vuonna 2021

Porvoo

Jokikatu syksyllä 2022

Porvoo

Jokikatu syksyllä 2022

Pyöräkadusta viestiminen

Kyltit ja viestintä

Pyöräkatu on Suomessa vielä kohtuullisen uusi liikenneratkaistu. Tästä syystä pyöräkadusta kannattaa viestiä sekä kyltein pyöräkadun alussa että lisäksi kunnan tai kaupungin verkkosivuilla.

Pyöräkatu - miten siinä ajetaan?

- Pyöräkatu on 1.6.2020 voimaan tulleen tieliikennelain uusi katutyyppe, jossa pyöräilijät ajavat ajoradalla.
- Pyöräkadun alkaminen liikennemerkillä.
- Pyöräkatu on tarkoitettu ajaa myös moottoriajoneuvoja.
- Moottoriajoneuvojen tulee mukaiseksi.
- Pyöräkadulla pyöräilijöille Moottoriajoneuvot tulee paikoille.
- Jalankulkijan paikka on

AJAMINEN PYÖRÄKADULLA

Sovita
moottoriajoneuvosi nopeus
pyöräliikenteen tahtiin

Pyöräkatu - miten siinä ajetaan?

Pyöräkatu on 1.6.2020 voimaan tulleen tieliikennelain uusi katutyyppe, jossa pyöräilijät ajavat ajoradalla. Pyöräkadun alkaminen ja päättyminen liikennemerkillä. Pyöräkatu on tarkoitettu ajoradalle, mutta siinä saa ajaa myös moottoriajoneuvoja. Huomioitavaa on, että pyöräkadulla rajoittaa vauhtinsa pyöräliikenteen vauhtin ja aina antaa turvallinen ja esteetön kulku. Pyöräkadulla vain niille osoitetuille ajoradalle on tien oikeassa reunassa kulkusuuntaan nähtävissä.

Pyöräkatu päättyy

Kulosaaren puistotien kyltin tekniset tiedot

OPASTE / 100MM TEKSTI

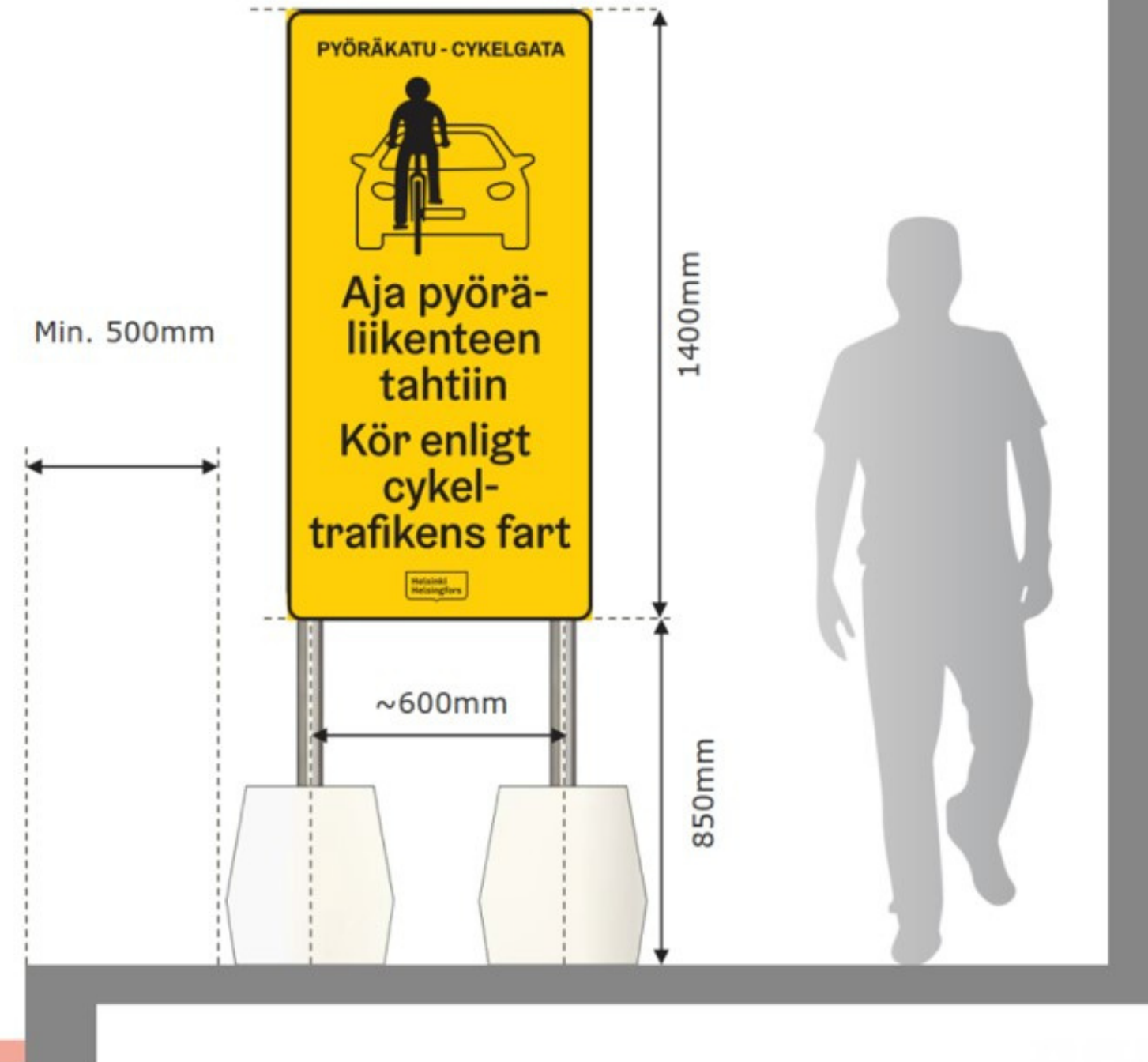
Opasteen koko 700mm*1400mm

Asennuskorko pinnasta 850mm

Tekstin korkeus 100mm
Helsinki Grotesk Medium

Rakenneputki 60/2*2
Perustetaan maanpäälle betoni porsaisiin*2kpl (400kg)
(400*400*800)
Betoni porsaat harmaat
Kyltti kiinni ruuveilla läpi
Kyltti vanerinen

Keltainen: PMS 116 C
Musta: PMS Process Black

**Pyöräkadun
päättymisen
osoitetaan
liikennemerkillä**

PYÖRÄLIIKENTEEEN SUUNNITTELU

Virikeaineiston kokoamisessa on hyödynnetty Väyläviraston Pyöräliikenteen suunnitteluohjetta (Väyläviraston ohjeita 18/2020). Pyöräkadut ovat julkaisun sivulla 69.

Kaikki kuvat, joissa ei ole muuta mainintaa, ovat Pyöräilykuntien verkoston kuvia.

Kiitokset asiantuntemuksesta ja kuvista Juha Korhoselle, Pohjois-Savon ELY-keskus.

Julkaisu on toteutettu Traficomien liikkumisen ohjauksen valtionavustuksella.

Lisätietoja: poljin.fi tai info@poljin.fi

